

FRÅN **SKISS** TILL FÄRDIG TECKNING

Komposition • Ljus • Textur • Guidade projekt

GUIDADE
PROJEKT

KARIN LINDBERG

BOK 3 · GÅVA

Från skiss till färdig teckning

Komposition, ljus, textur och guidade projekt

Guidade projekt

Karin Lindberg

HOME LIBRARY · 2026

Ditt kundområde

Alla böcker i paketet finns alltid på den här adressen:

<https://homelibrary.store/sv-se/pages/kundomrade-teckna-m3p7v6>

Från skiss till färdig teckning – Komposition, ljus, textur och guideade projekt

Karin Lindberg

© 2026 Home Library. Alla rättigheter förbehållna. Publikationen är endast avsedd för köparens personliga bruk. Kopiering, spridning och vidareförsäljning utan förlagets tillstånd är förbjuden.

Observera: publikationen är en praktisk handledning för nybörjare. Resultatet beror på övning och tid. Använd vassa pennor, kniv och fixativ varsamt och ventilerat, och håll material utom räckhåll för små barn.

Innehåll

1.	Från författaren	
2.	Från idé till skiss	
3.	Komposition	
4.	Ljus och skugga på riktigt	
5.	Texturer	
6.	Detaljer och avslut	
7.	Guidade projekt	
8.	Fortsätt själv	

Från författaren

Det finns en lucka som många som tecknar känner igen. Du kan rita en cirkel, en kub och en enkel skuggning, men när du sätter dig med ett eget motiv blir resultatet stelt, platt eller aldrig riktigt färdigt. Skissen på första sidan var full av liv, men den färdiga teckningen känns som en kopia av en kopia.

Den här boken handlar om just den vägen: från det första snabba strecket till en teckning som du vågar signera. Jag heter Karin Lindberg och har skrivit boken som en arbetsgång du kan följa steg för steg, med mycket lite teori och desto mer att göra med pennan i handen.

Så är boken uppbyggd

- **Från idé till skiss:** hur du planerar med små miniatyrskisser innan du lägger tid på det stora arket.
- **Komposition:** fyra tekniker som gör att blicken stannar där du vill.
- **Ljus och skugga:** värdeskalor, ljuskälla, reflekterat ljus och kontrast.
- **Texturer:** åtta material, från trä och metall till päls och vatten.
- **Detaljer och avslut:** städa, förstärk och skydda teckningen.
- **Guidade projekt:** sex projekt med sex till tio steg vardera, som binder ihop allt.

Varje teknik och varje projekt har samma upplägg: vad du behöver, hur du gör steg för steg och vad du tränar. Till nästan varje del hör ett litet diagram som visar stegen eller skillnaden mellan före och efter.

Så använder du boken

1. Läs kapitel 2 till 4 först. De ger grunden som resten bygger på.
2. Välj sedan en teknik i taget. Gör den två eller tre gånger på olika papper innan du går vidare.
3. Spara alla övningsblad. Efter några veckor är det de som visar att du har blivit bättre.
4. Gör de guidade projekten när du känner dig redo. Du behöver inte göra dem i ordning.

Tips: Sätt en timer på 20 minuter. Det är bättre att teckna kort och ofta än en gång i månaden i flera timmar.

Du behöver ingen särskild begåvning, bara papper, penna och lite nyfikenhet. Misstag är material, inte misslyckanden. Lycka till, och ha roligt med pennan.

Karin Lindberg

Från idé till skiss

De flesta teckningar misslyckas inte på grund av dåliga detaljer. De misslyckas för att något gick snett redan under de första fem minuterna: motivet fick fel storlek på arket, det hamnade för långt åt sidan eller proportionerna stämde inte. Eftersom du då redan har lagt ner timmar vill du inte ge upp, och du fortsätter att fixa ett problem som egentligen sitter i grunden.

Lösningen är att tänka på en skiss som en fråga och inte som ett svar. En skiss ska vara billig, snabb och lätt att kasta. Då vågar du pröva flera idéer, och den bästa vinner.

Tre sorters skisser

Skiss	Storlek	Tid	Svarar på
Miniatyrskiss	Frimärke till kort, cirka 5 × 7 cm	1–2 min	Hur ska bilden vara placerad?
Konstruktionsskiss	Halva det slutliga arket	10–15 min	Stämmer proportioner och vinklar?
Värdeskiss	Som miniatyr, i tre toner	5 min	Var är det ljust, mellan och mörkt?

Hållningen för en bra skiss

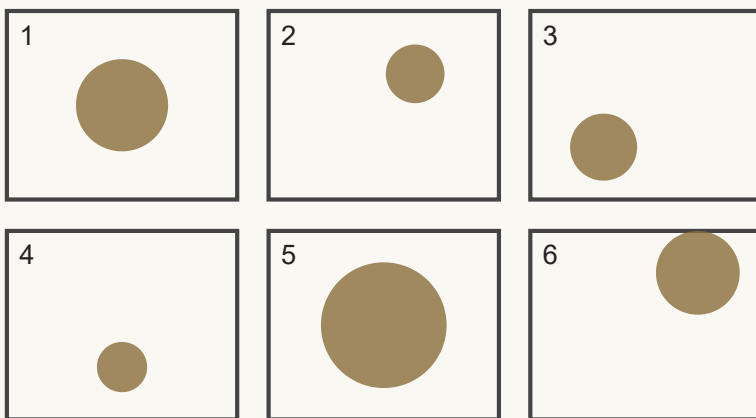
- Använd en mjuk penna, B eller 2B, och tryck lätt.
- Rita med hela armen, inte bara med fingrarna. Linjerna blir då längre och friare.
- Rita över linjen igen i stället för att sudda. Den gamla linjen visar var du letade.

- Håll huvudet en bit från papperet och titta upp ofta.

Sex miniatyrskisser på en sida

Nivå: nybörjare · Tid: 15 min · Material: skissblock A5 eller A4, penna 2B, linjal

Innan du väljer hur motivet ska ligga på arket provar du sex olika placeringar i små rutor. Du hittar nästan alltid en som är tydligt bättre än den du först tänkte på.

Samma motiv, sex placeringar. Ruta 5 blir ofta bäst: stor och lite förskjuten.

DET HÄR BEHÖVER DU

- Ett papper där du ritat sex rutor med linjal, ungefär 5×7 cm vardera.
- Ett motiv, till exempel en kruka vid fönstret eller ett träd.
- En timer inställd på 15 minuter.

SÅ GÖR DU

1. Rita sex rutor med samma proportioner som ditt slutliga papper.

2. Rita motivet som en enkel form i första rutan. Max 90 sekunder.
3. I nästa ruta gör du det mindre, större, högre upp eller längre ner.
4. Variera också riktningen: högformat, tvärformat eller lite lutad.
5. Sätt kryss över de två som ser mest tråkiga ut och behåll resten.
6. Välj en av de fyra och skissa den lite större bredvid.

DET HÄR TRÄNAR DU

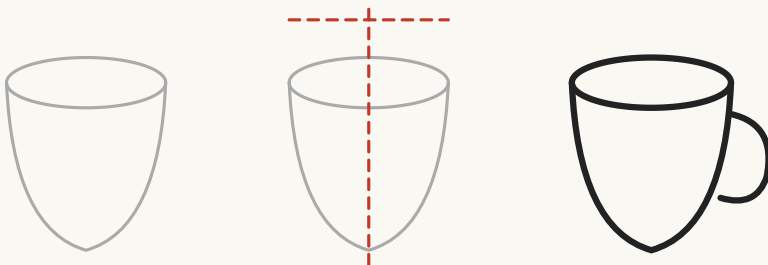
- Att ta beslut om placering innan du lägger tid på detaljer.
- Att se hur mycket tomt papper som behövs runt ett motiv.

Vanligt misstag: att göra alla sex rutor nästan likadana. Tvinga dig att göra minst en ruta där motivet nästan nuddar kanten och en där det är mycket litet.

Lätt linje och kontrollera tidigt

Nivå: nybörjare · Tid: 20 min · Material: penna HB eller 2B, suddgummi, papper A4

Börja varje teckning med linjer som knappt syns. Då kan du rätta utan att lämna spår, och du kontrollerar proportionerna medan det fortfarande är billigt att ändra.

1. Ljus linje

2. Kontrollera

3. Förstärk

Först ljus, sedan kontroll med mittlinje och bredd, sist en säker linje.

DET HÄR BEHÖVER DU

- Ett enkelt föremål, till exempel en kopp, en burk eller en frukt.
- En penna som du kan hålla långt bak, så att trycket blir lätt.

SÅ GÖR DU

1. Hitta föremålets största mått, höjd och bredd, och markera dem med två små streck.
2. Rita formen med lätta, långa linjer. Lyft pennan hellre än att pilla.

3. Rita en lodrät mittlinje och kontrollera att höger och vänster sida är lika höga.
4. Håll upp pennan som mått: är bredden verkligen hälften av höjden?
5. Rätta genom att lägga en ny lätt linje där den gamla var fel.
6. När allt stämmer drar du över de linjer du vill behålla med mer tryck.

DET HÄR TRÄNAR DU

- Att kontrollera proportioner innan du lägger tid på detaljer.
- Att våga rita fel och rätta i stället för att sudda.

Vanligt misstag: att trycka hårt redan i första linjen. Då blir hjälplinjerna kvar i teckningen och papperet får skårar.

Tips: Vänd skissen upp och ner eller titta på den i en spegel. Fel som du har vant dig vid blir plötsligt synliga.

Komposition

Komposition är konsten att bestämma var allt ska ligga i bilden. Två teckningar av samma motiv kan kännas helt olika bara för att motivet sitter på olika ställen. En bra komposition leder blicken: den visar var du ska börja titta, hur du rör dig genom bilden och var du får vila.

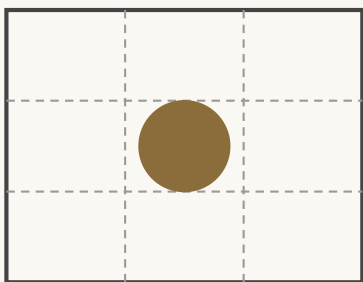
Du behöver inga komplicerade regler. Fyra enkla tekniker räcker långt, och du kan använda dem redan i miniatyrskissen.

Teknik	Frågan du ställer	Användbar när
Tredjedelsregeln	Var ska huvudmotivet sitta?	Du vill undvika en stel mittplacering
Fokus och balans	Vad väger tyngst i bilden?	Teckningen känns skev eller tom på ena sidan
Ramar	Vad ska ingå och vad lämnas utanför?	Motivet är stort eller rörigt
Djup	Vad ligger nära och vad ligger långt bort?	Bilden ser platt ut

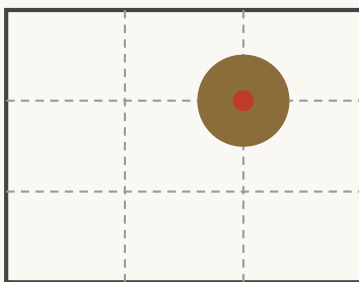
Tredjedelsregeln

Nivå: nybörjare · Tid: 15 min · Material: papper A4, penna 2B, linjal

Dela arket med två lodräta och två vågräta linjer i tre lika delar. Där linjerna möts finns fyra starka punkter. Läger du huvudmotivet på en av dem får bilden liv direkt.

Före: mitt i bilden

Efter: på en korsning

Samma cirkel, två placeringar. Den högra känns mer levande.

DET HÄR BEHÖVER DU

- Ett enkelt motiv, till exempel en kruka, en frukt eller ett hus.
- Ett papper där du lätt har ritat rutnätet med linjal.

SÅ GÖR DU

1. Rita rutnätet med mycket svag linje: två lodräta och två vågräta.
2. Välj en av de fyra korsningarna för huvudmotivet.
3. Rita motivet så att dess viktigaste del, till exempel ögat eller toppen, hamnar på korsningen.

4. Låt resten av bilden fyllas av sekundära saker som skuggor eller en horisontlinje på en av de vågräta linjerna.
5. Gör ytterligare en skiss där du väljer en annan korsning och jämför.

DET HÄR TRÄNAR DU

- Att placera motivet medvetet i stället för i mitten av vana.
- Att se tomma ytor som en del av bilden.

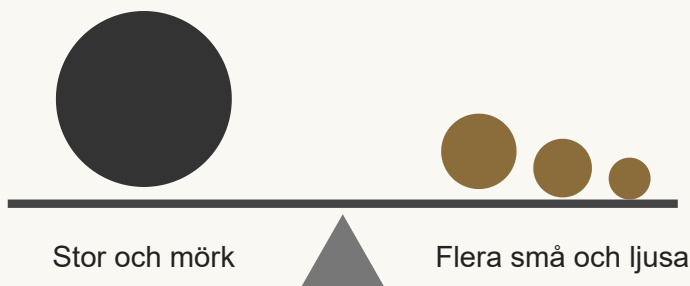
Vanligt misstag: att följa rutnätet slaviskt. Det är en hjälp, inte en lag. Om motivet kräver att du bryter regeln, gör det med flit.

Fokus och balans

Nivå: nybörjare · Tid: 20 min · Material: papper A4, penna 2B, mjuk penna 4B

Tänk dig bilden som en gungbräda. Ett stort, mörkt föremål på ena sidan kan balanseras av flera små på den andra.

Fokuspunkten är det du vill att betraktaren ser först, och den får den starkaste kontrasten.

Tyngd är storlek, mörker och närhet. Mycket litet kan väga lika mycket som något stort.

DET HÄR BEHÖVER DU

- Tre till fem föremål av olika storlek, till exempel en kanna, två koppar och en citron.
- Ett papper och en timer på 20 minuter.

SÅ GÖR DU

1. Ställ föremålen på ett bord och titta på dem med halvslutna ögon. Vilket väger tyngst?

2. Rita en liten skiss av de enkla formerna och markera tyngdpunkten med ett kryss.
3. Flytta föremålen tills det känns lugnt, inte stelt. Skissa igen.
4. Bestäm ett fokus och ge det mest kontrast: mörkast mörkt bredvid ljusast ljus.
5. Håll övriga delar svagare i ton och med mindre detaljer.
6. Titta på skissen från dörren. Dras blicken dit du vill?

DET HÄR TRÄNAR DU

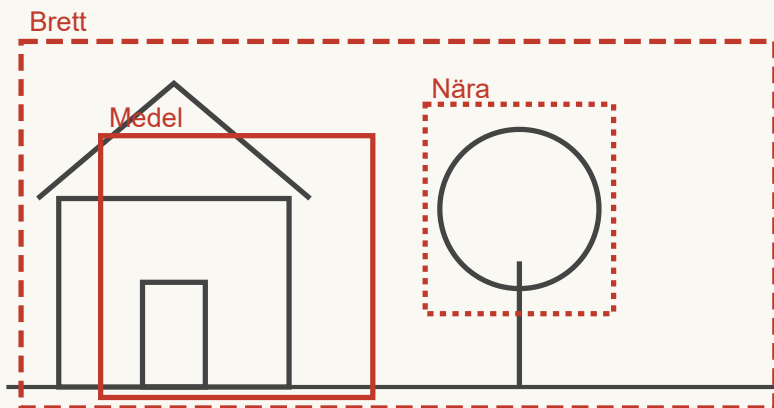
- Att väga bilden med blicken innan du ritar.
- Att styra uppmärksamheten med kontrast i stället för med fler detaljer.

Vanligt misstag: att göra allt lika detaljerat. Om allt är viktigt finns det ingen fokuspunkt, och blicken irrar runt.

Ramar: välj utsnittet

Nivå: nybörjare · Tid: 15 min · Material: ett kort med fyrkantigt hål, papper, penna 2B

Ett hål klippt i ett kort fungerar som sökare. Genom det ser du bara en liten del av världen, och det gör det lätt att bestämma vad som ska vara med. Ett tätare utsnitt är ofta starkare än hela motivet.

Tre ramar för samma scen: brett, medel och nära.

DET HÄR BEHÖVER DU

- Ett kort, till exempel ett vykort eller ett A5-papper, med ett hål på cirka 6×8 cm klippt i mitten.
- En scen: ett fönster, en trädgårdskrok eller ett bord med föremål.

SÅ GÖR DU

1. Håll kortet på armlängds avstånd och blunda med ena ögat.

2. Rör kortet fram och tillbaka. Närmare ögat ger bredare utsnitt, längre bort ger tätare.
3. Hitta tre utsnitt: ett brett, ett medel och ett nära. Rita en miniatyr av varje.
4. Kontrollera kanterna: vad skärs av? Låt ingenting nudda ramen med en nätt tangering.
5. Välj det utsnitt du gillar mest och rita det större.

DET HÄR TRÄNAR DU

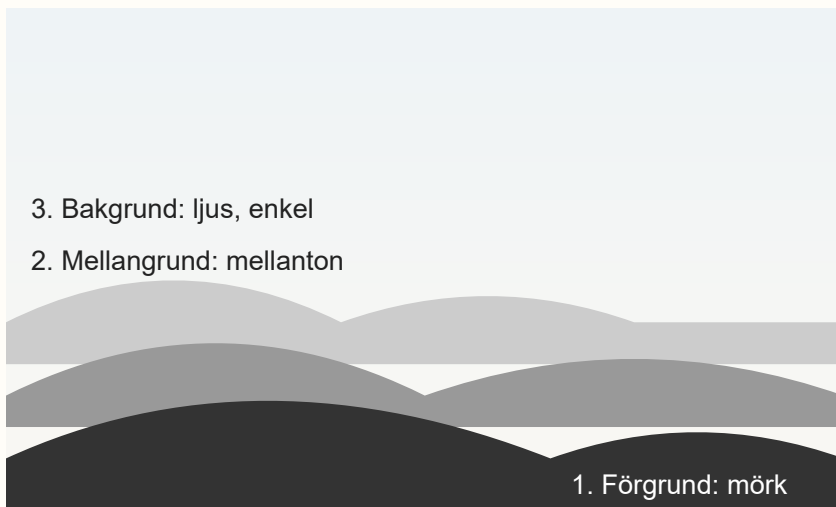
- Att välja bort det som inte behövs.
- Att se att ett närmare utsnitt ofta ger mer känsla.

Vanligt misstag: att låta ett föremål precis nudda bildens kant. Antingen ska det sticka tydligt över kanten eller ha ordentligt med luft.

Djup med förgrund, mellangrund och bakgrund

Nivå: medel · Tid: 25 min · Material: papper A4, penna HB och 4B

Ett platt papper kan ge känsla av rymd om du delar bilden i tre plan. Det som ligger närmast är större, mörkare och mer detaljerat. Det som ligger långt bort är mindre, ljusare och enklare.

Mörkare och tydligare närmast, ljusare och enklare längre bort.

DET HÄR BEHÖVER DU

- Ett fotografi eller en utsikt med tydliga plan, till exempel en kulle med buskar och bergslinje.
- Pennor i två hårdheter: HB för långt bort och 4B för nära.

SÅ GÖR DU

1. Rita horisontlinjen lätt på ungefär en tredjedel upp eller ner på arket.
2. Skissa bakgrunden först, med ljus linje och inga detaljer.

3. Skissa mellangrunden. Den får lite mer form och en något mörkare ton.
4. Skissa förgrunden större och med tydliga detaljer.
5. Låt något i förgrunden överlappa något i mellangrunden. Överlappning är det starkaste djupsignalen.
6. Kontrollera: blir tonerna mörkare ju närmare du kommer?

DET HÄR TRÄNAR DU

- Att skapa rymd med storlek, ton och överlappning.
- Att spara detaljerna till det som ligger närmast.

Vanligt misstag: att rita bakgrunden lika kontrastrikt som förgrunden. Då trycks bilden samman till ett enda plan.

Ljus och skugga på riktigt

Det som får en teckning att se tredimensionell ut är inte konturen utan ljuset. En cirkel blir ett klot först när den har en ljus sida, en mörk sida och en skugga på underlaget. I det här kapitlet går du från att veta det till att faktiskt bygga ljus och skugga med kontroll.

Allt börjar med en enkel vana: bestäm var ljuset kommer från innan du sätter första tonen, och håll fast vid det genom hela teckningen.

Ljusets fem zoner

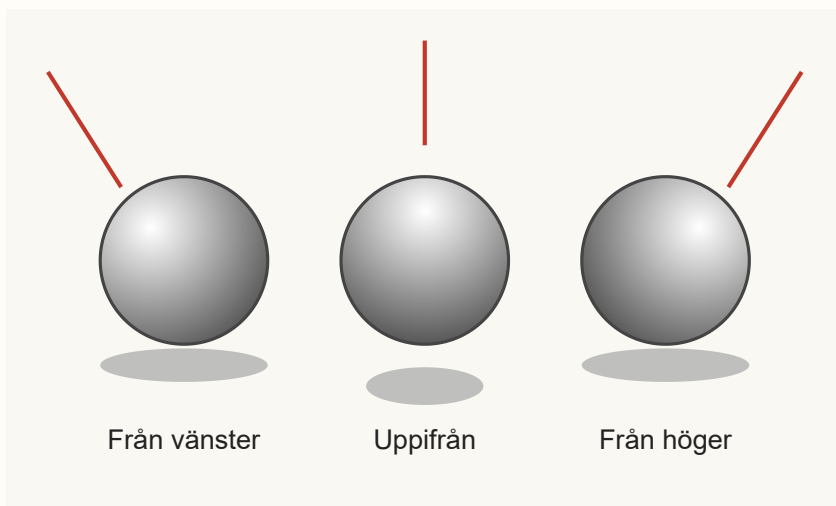
Zon	Vad den är	Ton
Högdager	Den ljusaste punkten, där ljuset träffar rakt	Papperets vit
Ljus mellanton	Ytan som vetter mot ljuset	Mycket ljusgrå
Mörk mellanton	Ytan som vänds bort från ljuset	Mellangrå
Kärnskugga	Det mörkaste på själva föremålet	Mörk
Kastskugga	Skuggan som föremålet lägger på underlaget	Mörk, men ljusare i kanten

Tips: Använd en enda lampa i ett i övrigt mörkt rum när du övar. En ljuskälla ger tydliga zoner, och du ser dem direkt.

Ljuskälla och skuggriktning

Nivå: nybörjare · Tid: 20 min · Material: papper A4, penna HB och 4B, en lampas, ett vitt ägg eller en vit boll

Ljuskällans plats avgör var högdagern, kärnskuggan och kastskuggan hamnar. Genom att flytta lampan runt ett enkelt föremål lär du dig se mönstret en gång för alla.

Röda linjer visar ljusets riktning. Kastskuggan hamnar alltid på motsatt sida.

DET HÄR BEHÖVER DU

- Ett vitt ägg eller en vit boll på ett ljust papper.
- En skrivbordslampa eller fönster som enda ljuskälla.

SÅ GÖR DU

1. Placera lampan till vänster, snett över föremålet. Rita en ljus kontur av formen.
2. Markera med små streck var högdagern, kärnskuggan och kastskuggan finns.

3. Fyll i kastsuggan med en jämn ton och kärnskuggan med en något ljusare.
4. Lägg en mjuk mellanton mellan högdager och kärnskugga.
5. Gör om övningen med lampan till höger och sedan rakt ovanifrån. Rita tre små kloten bredvid varann på samma blad.

DET HÄR TRÄNAR DU

- Att hålla en ljuskälla fast genom hela teckningen.
- Att se skuggans placering som en följd av ljusets riktning.

Vanligt misstag: att lägga kastsuggan på fel sida. Rita en liten pil för ljuset i hörnet av arket och titta på den varje gång du tvekar.

Värdeskala med fem och nio steg

Nivå: nybörjare · Tid: 20 min · Material: pennor HB, 2B, 4B, 6B, papper A4, linjal

Värdeskalan är din tonmätare. Du ritar en rad rutor från vitt till svart och lär dig vilken ton varje penna ger. Fem steg räcker för snabba skisser. Nio steg ger finare kontroll i en färdig teckning.

5 steg

9 steg

Vitt

Svart

Fem steg för snabbhet, nio steg för mjuka övergångar.

DET HÄR BEHÖVER DU

- Pennor i flera hårdheter, helst HB, 2B, 4B och 6B.
- Ett ark med två rader rutor: fem rutor på 3×3 cm och nio rutor på 2×3 cm.

SÅ GÖR DU

1. Rita fem rutor intill varann. Lämna den första helt vit.
2. Gör den sista så mörk du kan. Pressa hårt och dra flera lager med 6B.

3. Fyll mellanrutorna så att varje steg är lika mycket mörkare än förra.
4. Gör samma sak med nio rutor. Nu är stegen mycket mindre.
5. Klipp ut ett litet hål i ett papper och håll det mot ett föremål. Vilken ruta passar bäst?

DET HÄR TRÄNAR DU

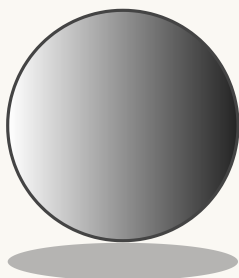
- Att förstå hur olika tryck och olika mjuka pennor ger olika toner.
- Att jämföra toner i stället för att gissa.

Vanligt misstag: att hoppa över den ljusaste och mörkaste rutan. Utan riktigt vitt och riktigt svart blir hela teckningen mjuk och grå.

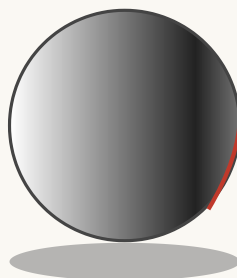
Reflekterat ljus

Nivå: medel · Tid: 25 min · Material: papper A4, penna 2B och 4B, suddgummi, ett glas eller en kopp och ett vitt papper

Skuggor är inte helt svarta. Ljus studsar mot underlaget och ger en svag ljusning längs kanten på kärnskuggan. Den smala remsan gör att formen ser rund ut i stället för platt.

Före

Efter: Ljusning vid kanten

Den smala ljusa kanten i skuggan ger formen volym.

DET HÄR BEHÖVER DU

- Ett vitt glas, en kopp eller ett ägg på ett vitt papper.
- Ett suddgummi som du kan forma till en spets.

SÅ GÖR DU

1. Rita formen och lägg på en jämn mellanton på skuggsidan.
2. Mörka kärnskuggan med 4B, men lämna en 3–5 mm bred remsa närmast kanten ljusare.
3. Mjuka upp övergången med fingret eller en pappersstump.

4. Sudda försiktigt ljusningen med suddgummits spets om den blev för mörk.
5. Håll ljusningen svagare än mellantonen. Den får aldrig bli ljusare än ljusa sidan.

DET HÄR TRÄNAR DU

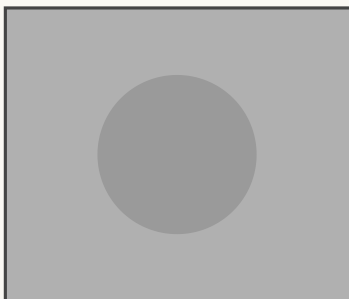
- Att se skuggor som toner och inte som svarta fläckar.
- Att kontrollera subtila skillnader i ton.

Vanligt misstag: att göra det reflekterade ljuset för starkt. Det ska vara en viskning, inte en ny högdager.

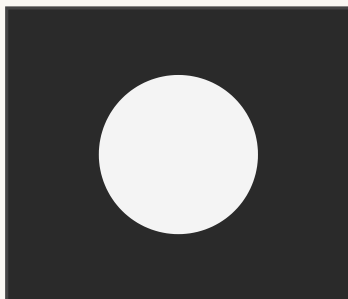
Kontrast som styrmedel

Nivå: medel · Tid: 25 min · Material: papper A4, penna 2B och 6B

Kontrast är skillnaden mellan ljust och mörkt bredvid varann. Hög kontrast drar blicken, låg kontrast ger lugn. Du bestämmer var i bilden den starkaste kontrasten ska finnas.

Låg kontrast

Hög kontrast

Samma form, samma storlek. Bara tonerna runt den har ändrats.

DET HÄR BEHÖVER DU

- Ett enkelt föremål, till exempel en vit kopp, och ett mörkt tyg som bakgrund.
- Pennor 2B för ljusa partier och 6B för de mörkaste.

SÅ GÖR DU

1. Rita koppen i lätt linje och bestäm vilken kant som är viktigast, till exempel där högdagern möter skuggan.
2. Lägg den mörkaste tonen bredvid den ljusaste just där.
3. Håll alla andra övergångar mjukare och mer lika i ton.

4. Gör en andra version där du i stället jämnar ut hela bilden i mellantoner.
5. Lägg de två teckningarna bredvid varann. Vilken drar blicken tydligast?

DET HÄR TRÄNAR DU

- Att placera den starkaste kontrasten där blicken ska landa.
- Att medvetet välja lugn eller spänning i bilden.

Vanligt misstag: att ge hela bilden samma kontrast. Spara de hårda skillnaderna till fokuspunkten.

Texturer

Textur är det som får ögat att tro att det kan känna ytan. Trä ser ut att ha ådring, metall verkar kall och blank, päls verkar mjuk. Det mesta bygger på tre saker: hur linjerna löper, hur ton och kontrast fördelas och hur mycket du lämnar osagt.

Du behöver inte rita varje hårstrå eller varje kornig fläck. Ett par noga valda tecken räcker, och hjärnan fyller i resten. Börja alltid med form och ljus, och lägg texturen sist, ovanpå tonerna.

Fyra grundtecken

Tecken	Så gör du	Passar till
Långa linjer	Dra pennan i samma riktning	Trä, päls, hår
Korsade linjer	Lägg lager i olika vinklar	Tyg, grov sten
Prickar och fläckar	Små tryck eller cirklar	Hud, sten, grus
Skarpa kontraster	Mörkt intill ljust	Metall, glas, vatten

Tips: Gör en textur-provplatta i en liten ruta bredvid teckningen och testa tecknen där först. Det är enklare att prova på lösa blad än mitt i färdigt arbete.

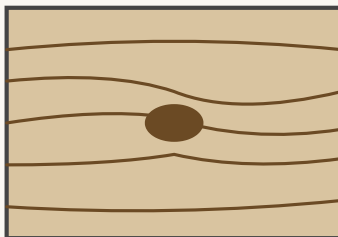
Trä

Nivå: nybörjare · Tid: 20 min · Material: papper A4, penna 2B och 4B, suddgummi

Trä känns igen på årsringarnas linjer, kvistar och små sprickor. Linjerna löper längs plankan, böjer sig runt kvistar och blir tätare där träet är mörkare.

Före: slät

Efter: ådring och kvist

Linjerna följer plankan och går i en båge runt kvisten.

DET HÄR BEHÖVER DU

- En plankan, en skärbräda eller ett foto av trä.
- En penna 2B för ljusa ådror och 4B för mörka.

SÅ GÖR DU

1. Rita plankans kontur och lägg en jämn ljus ton över hela ytan.
2. Dra långa, lätt böjda linjer längs plankan. Låt avståndet variera.
3. Rita kvisten som en liten mörk ellips och låt linjerna svänga runt den.
4. Mörka några av ådrorna så att ytan får djup.

5. Lägg ett par korta tvärgående sprickor med mycket tunn linje.

DET HÄR TRÄNAR DU

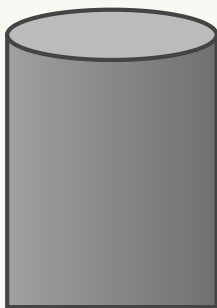
- Att låta linjerna visa riktning och form.
- Att variera avstånd och tryck för ett naturligt intryck.

Vanligt misstag: att rita raka, parallella linjer som ser ut som ränder i ett tyg.
Låt dem vara olika långa och lite oregelbundna.

Metall

Nivå: medel · Tid: 25 min · Material: papper A4, penna 2B, 4B och 6B, suddgummi

Metall är mest kontrast. Det blanka lagret reflekterar omgivningen, så du ser snabba skiften mellan mycket ljus och mycket mörkt, ofta med skarpa kanter.

Före: matt grå

Efter: blank metall

Metall får liv av skarpa övergångar mellan nästan vitt och nästan svart.

DET HÄR BEHÖVER DU

- En skedform, en kastrull eller en metallburk, helst med ett fönster eller en lampa nära.
- Tre pennor: 2B, 4B och 6B.

SÅ GÖR DU

1. Rita formen lätt, med mittlinje och kanter.
2. Titta med halvt slutna ögon och leta upp de ljusaste och mörkaste fälten.

3. Lägg de mörkaste fälten med 6B. Lämna papperet vitt där det blänker.
4. Fyll mellanfälten med 2B och 4B. Låt kanterna mellan fälten vara skarpa.
5. Lägg en liten mörk reflex i den ljusa kanten för att visa omgivningen.

DET HÄR TRÄNAR DU

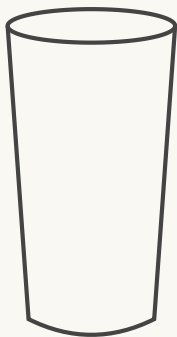
- Att våga stora toners kontraster.
- Att se reflexer som former.

Vanligt misstag: att mjuka upp alla kanter. Mjuka övergångar ger matt yta. Blank metall behöver några skarpa kanter.

Glas

Nivå: medel · Tid: 30 min · Material: papper A4, penna 2B och 4B, suddgummi

Glas är nästan osynligt. Du ritar det du ser genom det, kanternas mörka linjer och de skarpa ljusa reflexerna. Själva glaset lämnas oftast tomt.

Före: kontur

Efter: kanter och reflex

Mörka kanter och en vit reflex gör att glaset syns.

DET HÄR BEHÖVER DU

- Ett dricksglas på ett bord, gärna med fönstret på ena sidan.
- Ett suddgummi som kan användas för att lyfta fram reflexer.

SÅ GÖR DU

1. Rita glasets form med ljus linje, inklusive mittlinje och ellipserna upptill och nedtill.
2. Titta efter de mörkaste fälten. Oftast är det kanterna och botten.
3. Fyll i dem med en mörk ton och låt mitten vara ljus.

4. Rita bakgrunden som syns genom glaset, förvrängd och något ljusare.
5. Sudda eller spara papperets vita till en smal reflex längs ena sidan.
6. Lägg en kastsugga med ett ljust fält mitt i, där ljuset går igenom.

DET HÄR TRÄNAR DU

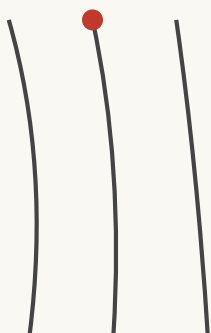
- Att rita det du ser i stället för det du vet.
- Att spara papperets vita som del av teckningen.

Vanligt misstag: att rita glaset med en tjock, jämn kontur. Verkligt glas har tunna ljusa kanter och några tydligt mörka.

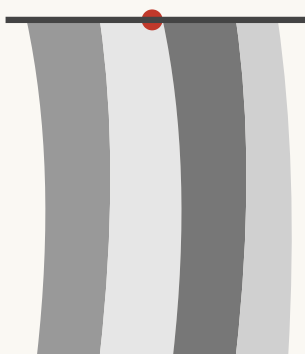
Tyg och veck

Nivå: medel · Tid: 25 min · Material: papper A4, penna 2B och 4B, ett mjukt tygstycke eller en frottéduk

Tyg faller i veck som följer tyngdkraften och spänningen. Veck har ljus topp och mörk dal, och de startar vid en punkt där tyget är stött eller hålls fast.

Före: linjer

Efter: ljusa toppar, mörka dalar

Veck faller från en fästpunkt och har ljus topp och mörk dal.

DET HÄR BEHÖVER DU

- En frottéduk eller en gardin som hänger från en krok eller spik.
- Ljuskälla från ena sidan.

SÅ GÖR DU

1. Hitta fästpunkten och rita dit en liten ring.
2. Rita vecken som mjukt böjda linjer som strålar ut från punkten.
3. Skugga dalarna med en mörk ton och lämna topparna ljusa.

4. Gör övergångarna mjuka, inte hårda. Tyg har sällan skarpa kanter.
5. Lägg till ett par korta sidoveck där tyget stöter mot något.

DET HÄR TRÄNAR DU

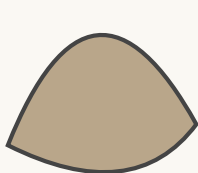
- Att se veckens logik: de börjar vid fästpunkten.
- Att uttrycka mjukhet med fina toner.

Vanligt misstag: att rita varje veck lika brett och lika långt. Variera och låt några försvinna i skuggan.

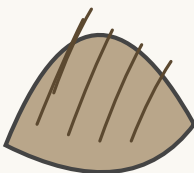
Päls

Nivå: medel · Tid: 30 min · Material: papper A4, penna HB, 2B och 4B, ett foto av ett djur

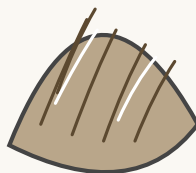
Päls ritas i lager och i växtriktning. Du börjar med mörk grundton och lägger sedan korta, böjda streck från mörkt till ljust, så att varje lager mjukar upp det förra.

1. Grundton

2. Streck

3. Ljusa hårstrån

Grundton först, sedan streck i växtriktningen och sist några ljusa hårstrån.

DET HÄR BEHÖVER DU

- Ett foto av en katt, hund eller kanin med tydlig pälsriktning.
- Pennor HB för grunden och 4B för de mörkaste partierna.

SÅ GÖR DU

1. Rita formen och lägg en mjuk grundton med sidan av pennan.
2. Bestäm växtriktningen. Följ den med varje streck.
3. Lägg korta, lätt böjda streck, tätare i skuggan och glesare i ljuset.

4. Mörka området mellan pälstussarna så att de ser ut att ligga ovanpå varann.
5. Sudda eller dra ljusa hårstrån över mörka partier med ett vasst suddgummi.

DET HÄR TRÄNAR DU

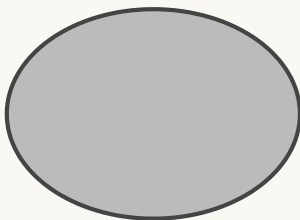
- Att bygga yta i lager.
- Att följa en riktning genom hela ytan.

Vanligt misstag: att rita varje hårstrå lika tydligt. Rita bara kanter och ljusa hårstrån, och låt resten vara ton.

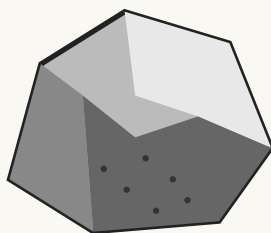
Sten

Nivå: nybörjare · Tid: 20 min · Material: papper A4, penna 2B och 4B, suddgummi

Sten är hård och oregelbunden. Ytan är full av små gropar och kanter, men det räcker med få och tydliga tecken: skarpa skuggor, kantiga former och prickar för korn.

Före: rund och slät

Efter: kantig och kornig

Sten får karaktär av skarpa fält och små prickar.

DET HÄR BEHÖVER DU

- En riktig sten från trädgården eller skogen.
- Lampa från sidan, så att skuggorna blir tydliga.

SÅ GÖR DU

1. Rita stenens kontur med korta, kantiga linjer i stället för mjuka kurvor.
2. Dela stenen i fält: ljusa ovalsidor, mellantoner och mörka sidor.
3. Fyll skuggfälten med täta, sneda streck. Lämna ljusa fält nästan vita.

4. Pricka med spetsen av pennan för korn och gropar, mer i skuggan.
5. Lägg en mörk kastskugga intill stenens bas.

DET HÄR TRÄNAR DU

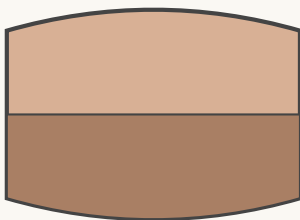
- Att förenkla en yta till få tydliga fält.
- Att använda prickar och streck som kornighet.

Vanligt misstag: att skugga stenen mjukt som ett ägg. Sten har hårda kanter, så låt skuggfälten ha tydliga gränser.

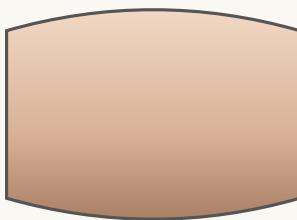
Hud

Nivå: medel · Tid: 25 min · Material: papper A4, penna HB och 2B, pappersstump, mjukt suddgummi

Hud är mjuk och full av små skiften. Här gäller det motsatta av sten: inga hårda linjer, mjuka övergångar och ytterst få detaljer. Hela ytan ska kännas levande.

Före: hård kant

Efter: mjuk övergång

Hud skuggas med flytande övergångar utan synliga kanter.

DET HÄR BEHÖVER DU

- Ett foto av en arm, ett knä eller en rygg i mjukt ljus.
- En pappersstump eller en bit mjuk bomullstuss.

SÅ GÖR DU

1. Rita formen med en mycket ljus kontur som du sedan kan mjuka upp.
2. Lägg en jämn mellanton över skuggsidan med sidan av en HB-penna.
3. Gnid försiktigt med stumpen från mörkt mot ljust.

4. Lägg ett nytt, mörkare lager i de djupaste skuggorna och gnid igen.
5. Lyft högdagrar med suddgummi, tryck, lyft, utan att gnugga.
6. Håll detaljer som porer och rynkor mycket svaga.

DET HÄR TRÄNAR DU

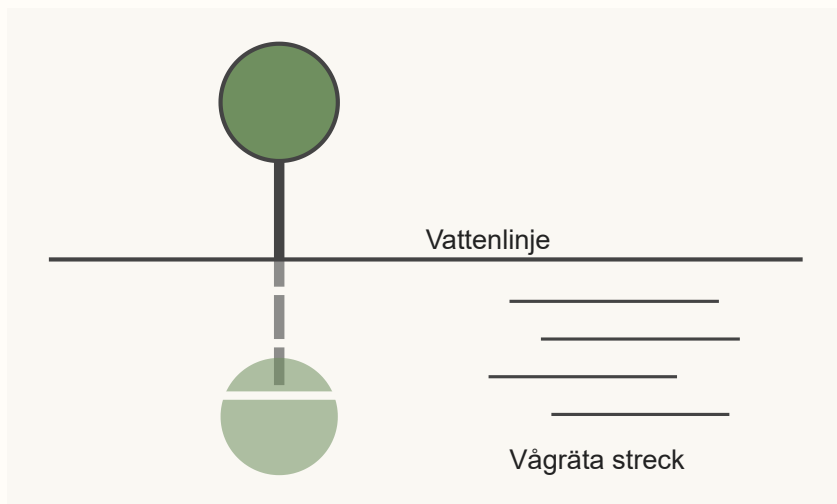
- Att göra jämna övergångar utan synliga streck.
- Att spara detaljerna så att huden inte ser ut som papper.

Vanligt misstag: att rita varje por och rynka. Hud ser livligare ut med några få mjuka toner än med många små detaljer.

Vatten

Nivå: medel · Tid: 25 min · Material: papper A4, penna HB, 2B och 4B, linjal

Vatten har ingen egen färg. Det speglar himlen och omgivningen, och är ofta mörkast där du ser rakt ner och ljusast där ytan lutar mot dig. Rita mest vågräta linjer och spegelbilder.

Speglingen är något mörkare, och vågräta ljusa streck får den att röra sig.

DET HÄR BEHÖVER DU

- Ett foto på en sjö, en pöl eller en kopp med vatten.
- En linjal för att hålla vattenlinjen rak.

SÅ GÖR DU

1. Rita vattenlinjen mycket rak, med linjal.
2. Rita spegelbilden under linjen i spegelvänd form, något mörkare och förenklad.
3. Lägg vågräta streck tvärs över spegelbilden, tätare ju närmare du är.

4. Låt några ljusa remsor skära genom spegelbilden där vågorna bryter den.
5. Sudda en ljus reflex från himlen på ytan, bredare nära dig, smalare längre bort.

DET HÄR TRÄNAR DU

- Att se vatten som reflektion i stället för som form.
- Att låta vågräta linjer ge lugn och rörelse.

Vanligt misstag: att rita vågor som lodräta eller böjda fjäll. Lugnt vatten ska ha vågräta linjer.

Detaljer och avslut

Den sista tjugondelen av arbetet gör ofta mest skillnad. En teckning med rätt proportioner och bra ljus kan se oavslutad ut om hjälplinjerna syns, om kontrasten är trött eller om pappret är smutsigt. Här lär du dig avsluta på ett sätt som gör att allt du gjort tidigare får ta plats.

Arbeta alltid från det stora till det lilla. Städa först, förstärk sedan, och först sist lägger du detaljerna. Annars blir små detaljer smetade när du fortsätter jobba.

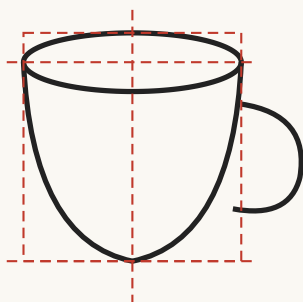
Din avslutslista

1. Titta på teckningen från en armlängds avstånd. Vad drar blicken?
2. Sudda bort hjälplinjer som stör.
3. Förstärk de mörkaste och ljusaste punkterna.
4. Lägg de sista detaljerna i fokuspunkten.
5. Skydda teckningen med fixativ.
6. Skriv ditt namn och årtal.

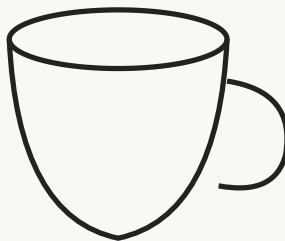
Rensa hjälplinjer

Nivå: nybörjare · Tid: 10 min · Material: knådgummi, formbart suddgummi, vanligt suddgummi, en ren pappersbit

Hjälplinjer är byggnadsställning. När huset står kan ställningen bort. Du tar bort dem försiktigt så att tonen och papperet inte skadas.

Före: hjälplinjer

Efter: rent

Konstruktionslinjerna är borta. Konturen har fått stå kvar.

DET HÄR BEHÖVER DU

- En teckning med lätta hjälplinjer, till exempel mittlinjer och rutnät.
- Ett formbart suddgummi och ett vanligt vitt suddgummi.

SÅ GÖR DU

1. Knåda suddgummit mjukt och rent. Forma en spets.
2. Tryck suddgummit mot hjälplinjen och lyft rakt upp. Gnugga inte.
3. Arbeta ljusast först. Linjer som är tydligt tryckta tar du sist.

4. Skydda ytor du vill behålla genom att lägga en pappersbit som mask.
5. Blås bort eller borsta bort suddgummirester med en ren pensel. Använd inte handflatan, den smetar.
6. Gå över konturen där den suddades bort av misstag.

DET HÄR TRÄNAR DU

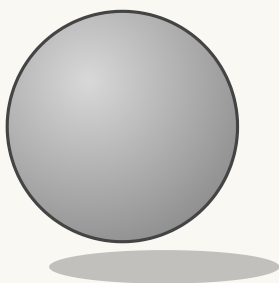
- Att skilja mellan det som är konstruktion och det som är linje.
- Att sudda utan att skada papperet.

Vanligt misstag: att sudda för mycket och ta bort själva konturen. Lämna det som stärker formen och ta bara bort det som stör.

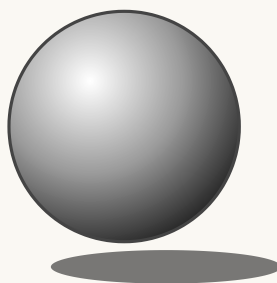
Förstärk kontrasten

Nivå: medel · Tid: 15 min · Material: penna 4B och 6B, vasst suddgummi, pappersstump

När allt annat är på plats ger du teckningen lite extra kraft. Du mörkar de djupaste skuggorna, lyfter de ljusaste ljusen och låter mellantonerna vara mellantoner. Då får bilden djup utan att något nytt tillkommer.

Före: grått

Efter: starkare kontrast

Samma form, men med mörkare mörkt och ljusare ljust.

DET HÄR BEHÖVER DU

- En nästan färdig teckning.
- En mjuk penna (4B eller 6B) och ett vasst formbart suddgummi.

SÅ GÖR DU

1. Kisa mot teckningen. De delar som försvinner är för grå.
2. Hitta den mörkaste punkten, oftast intill högdagern, och mörka den med 6B.

3. Hitta högdagern. Lyft den med en ren spets på suddgummit.
4. Lägg en tunn mörk linje i skuggan under föremålet för att jorda det.
5. Lämna mellantonerna orörda.
6. Ta ett foto av teckningen och gör det svartvitt i telefonen.
Kontrollera att värdena fungerar.

DET HÄR TRÄNAR DU

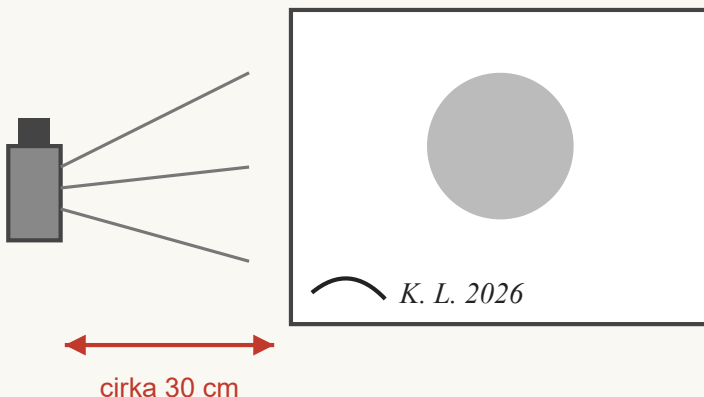
- Att se hela värdeskalan i en bild.
- Att avsluta med stora drag, inte små.

Vanligt misstag: att mörka alla skuggor lika mycket. Spara det allra mörkaste till ett par ställen, annars blir bilden tung.

Fixativ och signering

Nivå: nybörjare · Tid: 10 min · Material: sprayfixativ eller hårspray utan glans, ren pappersbit, penna HB, öppen plats med god ventilation

Grafit smetar lätt. Ett tunt lager fixativ binder pigmentet vid papperet. Signaturen är sista steget, liten och diskret, så att den hör till bilden men inte tar fokus.

Spraya på 30 cm avstånd med jämna svep. Signera sist, nere i ett hörn.

DET HÄR BEHÖVER DU

- Sprayfixativ för teckning, köpt hos konstnärsmaterialbutik. Alternativt en mjuk blank hårspray, men prova först på ett provblad.
- En väl ventilerad plats, helst utomhus, med en ren yta att lägga teckningen på.

SÅ GÖR DU

1. Läs instruktionen på burken. Skaka den ordentligt.
2. Lagg teckningen vågrätt på ett skyddat underlag.

3. Håll burken cirka 30 cm från papperet och spraya i jämna svep över hela arket, utanför kanten först.
4. Lägg ett tunt lager. Vänta fem minuter och lägg ett lager till om du vill.
5. Låt teckningen torka helt, minst 15 minuter.
6. Skriv sedan ditt namn och årtal liten och lågt i ett hörn, helst under kanten på teckningen.

Observera: Spraya alltid utomhus eller vid öppet fönster, och undvik öppen låga. Följ tillverkarens varningar. Fixativ kan påverka vissa pappers ytor, så prova på ett provblad.

DET HÄR TRÄNAR DU

- Att skydda ditt arbete på ett sätt som håller.
- Att avsluta med ett tydligt sista steg.

Vanligt misstag: att spraya för tätt eller för nära. Då rinner pigmentet eller papperet blir fläckigt. Hellre två tunna lager än ett tjockt.

Guidade projekt

Nu binder du ihop allt. Varje projekt här tar dig från idé till färdig teckning i sex till tio steg. Du använder miniatyrskissen, kompositionen, ljuset, texturerna och avslutet från de tidigare kapitlen, men i en enda följd.

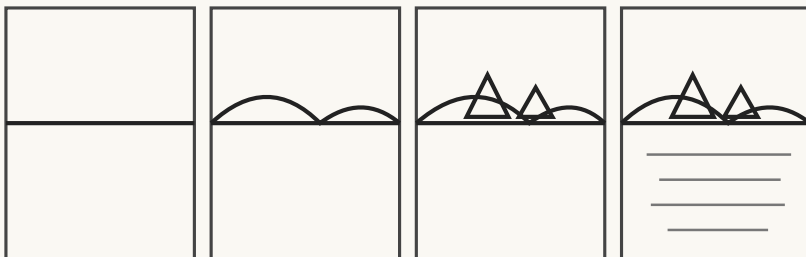
Planera två timmar för varje projekt och dela gärna upp arbetet på två pass. Det är helt i sin ordning att ta en paus mellan skiss och toner: du ser fel som du missade första gången.

Projekt	Nivå	Tid	Du tränar mest
1. Kulle och sjö	Nyborjare	90 min	Djup och plan
2. Stilleben med kanna, kopp och äpple	Nyborjare	90 min	Ljus, form och komposition
3. Porträtt, enkel studie	Medel	2 tim	Proportioner och mjuka toner
4. Djur: katt som sitter	Medel	2 tim	Form och päls
5. Byggnad: liten stuga	Medel	2 tim	Perspektiv och texturer
6. Slutprojekt: ditt eget motiv	Medel	2–3 tim	Hela arbetsgången

Projekt 1: Landskap med kulle och sjö

Nivå: nybörjare · Tid: 90 min · Material: papper A4, penna HB, 2B och 4B, suddgummi, linjal

Ett enkelt naturmotiv med tre plan: en ljus bergslinje långt bort, en kulle med träd i mitten och en sjö närmast dig. Du övar djup, ton och spegling.

1

Horisont

2

Kulle

3

Träd

4

Sjö

Fyra grundsteg för motivet. Därefter kommer ton och avslut.

DET HÄR BEHÖVER DU

- Ett foto av en sjö med kulle, eller en minnesbild du skissar fritt.
- Tre pennor: HB för långt bort, 2B för mitten och 4B för närmast.

SÅ GÖR DU

1. Gör tre miniatyrskisser och välj den med horisonten en tredjedel upp.
2. Rita horisontlinjen lätt med linjal.

3. Rita bergslinjen längst bort med mycket lätt linje och lägg en svag HB-ton.
4. Rita kullen i mitten, större och med mjuka former. Lägg 2B-ton.
5. Rita två eller tre granar på kullen, olika stora, och mörka dem med 4B.
6. Rita sjöns kant och lägg vågräta streck. Spegla granarna under vattenlinjen, något mörkare.
7. Lägg några ljusa fält i sjön med suddgummi för att visa himlens reflex.
8. Förstärk kontrasten i förgrunden, rensa hjälplinjerna och signera.

DET HÄR TRÄNAR DU

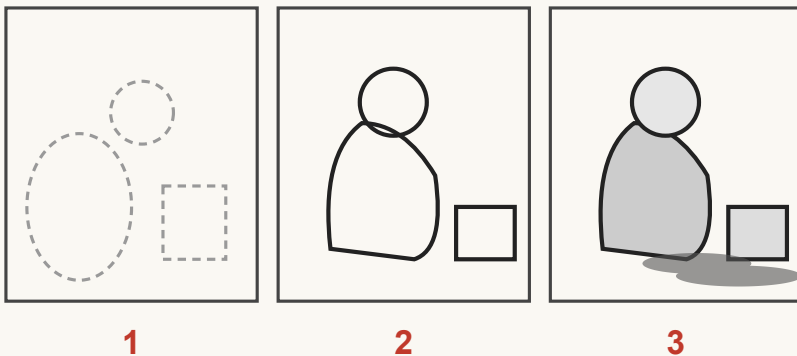
- Att arbeta från långt bort till nära och från ljust till mörkt.
- Att kombinera komposition, djup och vattenspegling i en bild.

Vanligt misstag: att rita sjön högre än horisonten eller låta speglingen vara ljusare än föremålet. Speglingen är en aning mörkare.

Projekt 2: Stilleben med kanna, kopp och äpple

Nivå: nybörjare · Tid: 90 min · Material: papper A4, penna HB, 2B och 4B, suddgummi, en lampa

Tre föremål av olika höjd, en tydlig ljuskälla och en neutral bakgrund. Du övar komposition i triangel, ljuszoner och kastskuggor.

Steg 1: enkla hjälpformer. Steg 2: kontur. Steg 3: toner och kastskuggor.

DET HÄR BEHÖVER DU

- En kanna eller vas, en kopp och ett äpple på ett bord med vit eller grå bakgrund.
- En lampa från ena sidan, gärna en dag på kvällen.

SÅ GÖR DU

1. Ställ föremålen så att de bildar en triangel, det högsta bakom och de lägre framför. Låt dem överlappa lite.
2. Gör tre miniatyrskisser med olika utsnitt och välj en.

3. Rita hjälpformerna: en cylinder för kannan, en cylinder för koppen och en cirkel för äpplet.
4. Gå över till kontur. Kontrollera höjder och bredder med pennan som mått.
5. Markera ljuszoner med små streck: högdager, mellanton, kärnskugga, kastskugga.
6. Lägg tonen i kastskuggorna först och sedan i kärnskuggorna.
7. Fyll mellantonerna och mjuka upp övergångarna.
8. Förstärk kontrasten vid koppen, rensa hjälplinjerna och signera.

DET HÄR TRÄNAR DU

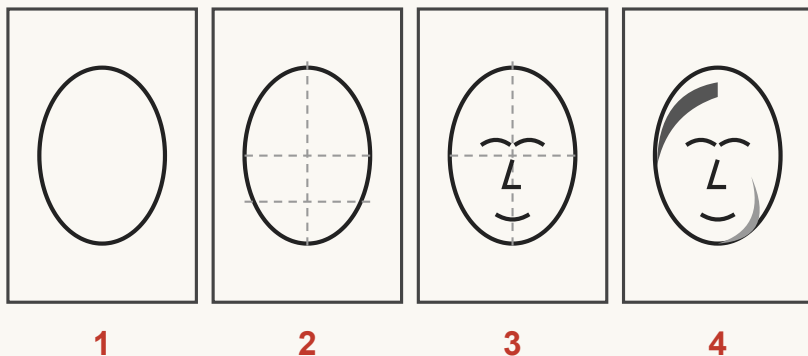
- Att placera tre föremål med överlappning.
- Att hålla en enda ljuskälla genom hela bilden.

Vanligt misstag: att placera föremålen på rad. En rad är tråkig. Överlappa dem och låt skuggorna binda ihop dem.

Projekt 3: Porträtt, enkel studie

Nivå: medel · Tid: 2 tim · Material: papper A4, penna HB, 2B och 4B, suddgummi, pappersstump

En frontal studie av ett huvud efter ett foto. Du bygger huvudet med proportioner, lägger mjuka toner och lyfter fram ögonen. Det är en studie, inte ett porträtt som ska likna.

1 oval, 2 hjälplinjer, 3 ögon, näsa och mun, 4 mjuka toner.

DET HÄR BEHÖVER DU

- Ett eget foto av en vän eller släkting som du fått lov att rita. Eller ett eget foto av dig själv.
- Mjuk belysning från sidan så att ansiktet har tydliga zoner.

SÅ GÖR DU

1. Rita en vänd äggform, bredast upptill.
2. Rita en lodrät mittlinje och en vågrät linje på halva höjden. Där sitter ögonen.

3. Dela nedre halvan i tre: näsans botten vid första delen, munnen en tredjedel nedanför.
4. Skissa ögon på ögonlinjen med ett ögas bredd mellan dem.
5. Rita näsa och mun som enkla former, hellre skuggfält än konturer.
6. Lägg en jämn ton över skuggsidan och mjuka upp den med stumpen.
7. Mörka ögonen, ögonbrynen och mellanrummet mellan läpparna och lyft högdagrarna.
8. Rita håret som en form, inte som enskilda strån. Sudda bort hjälplinjerna.

DET HÄR TRÄNAR DU

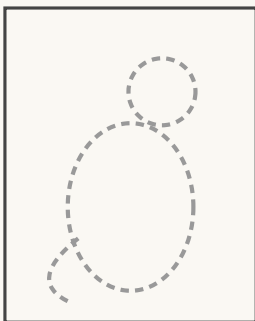
- Att placera ansiktets delar med proportioner.
- Att modellera form med toner i stället för konturer.

Vanligt misstag: att placera ögonen för högt. De sitter på halva huvudets höjd, inte närmare pannan.

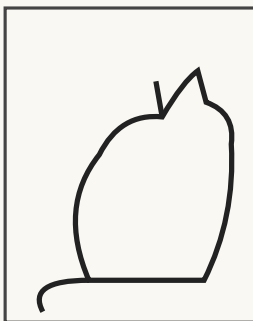
Projekt 4: Djur, katt som sitter

Nivå: medel · Tid: 2 tim · Material: papper A4, penna HB, 2B och 4B, suddgummi

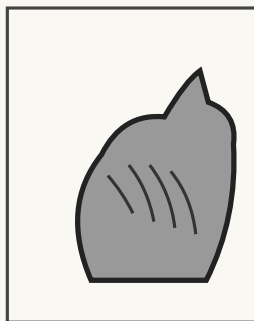
En katt som sitter sedd från sidan är byggd av tre enkla former: en stor oval för kroppen, en mindre cirkel för huvudet och en lång svans. Pälsen lägger du sist.

1

2

3

1 enkla former, 2 kontur med öron och svans, 3 päls i växtriktning.

DET HÄR BEHÖVER DU

- Ett eget foto av en katt eller en bild från ditt eget fotoalbum. Använd ingen annans bild utan lov.
- Pennor HB, 2B och 4B.

SÅ GÖR DU

1. Rita en stor, lutad oval för kroppen och en cirkel ovanpå för huvudet.
2. Lägg till en lång båge för svansen, som svänger runt om kroppen.

3. Rita öronen som trianglar, med mellanrum på toppen av cirkeln.
4. Skissa framtassarna som två smala rektanglar, och bakbenet som en böjd form.
5. Rita ögon, näsa och morrhår lätt. Låt de första linjerna vara svaga.
6. Lagg en jämn grundton och mörka under magen, bakom öron och under hakan.
7. Lagg korta pälsstreck i växtriktningen. Tätare i skuggan, glesare i ljuset.
8. Gör ögonen mörka med en tydlig vit prick, och rensa hjälplinjerna.

DET HÄR TRÄNAR DU

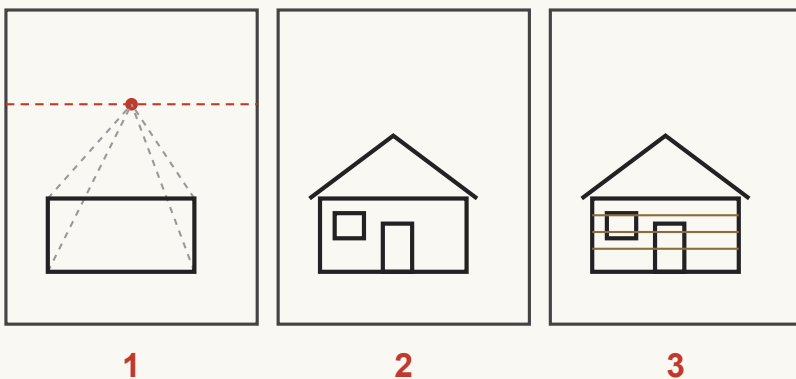
- Att bygga ett djur av enkla former.
- Att kombinera form, ton och päls.

Vanligt misstag: att göra huvudet för litet. En kattunge har stort huvud, men också vuxna katter har huvud som ungefär en tredjedel av kroppshöjden.

Projekt 5: Byggnad, liten stuga

Nivå: medel · Tid: 2 tim · Material: papper A4, penna HB, 2B och 4B, linjal, suddgummi

En liten stuga i enpunktperspektiv. Du bygger en låda med tak, sätter dörr och fönster med hjälp av perspektivlinjer och ger väggarna trätextur.

1 försvinningspunkt och låda, 2 tak, dörr och fönster, 3 texturer.

DET HÄR BEHÖVER DU

- En enkel stuga som du har sett, eller en egen skiss av en tänkt stuga.
- Linjal, penna HB och 4B.

SÅ GÖR DU

1. Rita horisontlinjen på ögonhöjd och sätt en försvinningspunkt på den.
2. Rita stugans framsida som en rektangel.

3. Dra linjer från rektangelns hörn till försvinningspunkten och ange sidans djup.
4. Rita stugans baksida parallellt med framsidan och förbind hörnen.
5. Rita taket som en triangel på framsidan. Låt takåsen följa perspektivet.
6. Placera dörr och fönster, också dem med perspektivlinjer.
7. Rita ut trätexturen med långa vågräta streck, tätare i skuggan.
8. Lägg kastskuggan från taket under takfoten, och en mörk dörröppning.
9. Rensa alla hjälplinjer och signera.

DET HÄR TRÄNAR DU

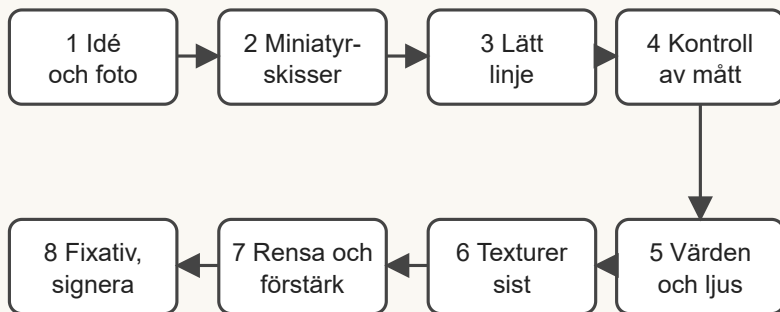
- Att bygga en byggnad med perspektiv.
- Att kombinera konstruktion och textur.

Vanligt misstag: att rita sidans linjer i olika riktningar. Alla djupa linjer ska peka mot samma försvinningspunkt.

Projekt 6: Slutprojekt, ditt eget motiv

Nivå: medel · Tid: 2–3 tim · Material: papper A4 eller A3, pennor HB–6B, suddgummi, fixativ

Här väljer du själv motiv och tillämpar hela arbetsgången. Du följer samma steg som i de övriga projekten, men utan någon som visar vägen. Resultatet blir en teckning som du kan visa upp.

Arbetsgången i åtta steg. Gå tillbaka ett steg om något känns fel.

DET HÄR BEHÖVER DU

- Ett motiv du själv tycker om, och ett foto eller en riktig förebild.
- Din hela uppsättning pennor och ett papper som är lite större än tidigare.

SÅ GÖR DU

1. Välj motiv och skriv en mening om vad du vill att bilden ska kännas som.
2. Gör sex miniaturskisser med olika placering. Välj den starkaste.

3. Rita med lätt linje på stora arket. Kontrollera proportioner med pennan som mått.
4. Bestäm ljuskälla och rita en pil för den i hörnet.
5. Gör en värdeskiss med tre toner (ljus, mellan, mörk) i en liten ruta.
6. Lägg tonerna på stora arket, från det mörkaste till det ljusaste.
7. Lägg texturer sist: trä, päls, tyg eller sten, där de behövs.
8. Rensa hjälplinjer, förstärk kontrasten i fokuspunkten.
9. Spraya fixativ, vänta och signera.
10. Skriv tre meningar om vad som blev bra och vad du vill göra annorlunda nästa gång.

DET HÄR TRÄNAR DU

- Att styra en hel teckning från idé till slut.
- Att utvärdera ditt eget arbete.

Vanligt misstag: att hoppa över miniatyrskisserna för att komma igång. De tar tio minuter och sparar ofta flera timmar.

Fortsätt själv

Du har nu gått hela vägen från idé till signerad teckning. Det som händer härnäst är viktigare än allt i den här boken: att du fortsätter. Teckning är ett hantverk som växer av regelbunden övning, inte av enstaka stora insatser.

Skissboken som träningsrum

Ha en skissbok som du inte behöver vara rädd för. Välj ett litet format, A5 är lagom, som får plats i väskan. Skissboken är inte en portfölj. Den är ett laboratorium där du provar, misslyckas och lär dig.

- Datera varje sida. Om några månader ser du hur långt du kommit.
- Rita även när du inte är nöjd. En dålig sida är också träning.
- Riv aldrig ut sidor. Det du skäms över idag är kanske det du lär dig mest av om ett halvår.
- Skriv en rad vid varje skiss om vad du ville testa.

Vanor som håller

1. **Samma tid, samma plats.** Tio minuter efter frukost eller vid kvällskaffet. Vanan gör att du slipper bestämma varje gång.
2. **Låt materialet ligga framme.** Penna och skissbok på köksbordet minskar tröskeln.
3. **Rita det du ser.** Koppen på bordet, grannens träd, sin egen fot. Allt duger.
4. **Gör en teknik i taget.** Samla inte på nya tekniker utan öva en tills den sitter.

5. **Visa någon.** Sätt upp en teckning på kylskåpet eller visa en vän.
Respons ger energi.

Tips: Ta ett foto av varje färdig teckning och spara i en mapp med datum.
Efter åtta veckor har du ett tydligt förlopp att jämföra med.

Åttaveckorsplan

Planen nedan tar tre till fyra pass i veckan på 20 till 40 minuter vardera.
Varje vecka har ett tema och ett litet mål. Hoppa gärna tillbaka till kapitlen när du behöver påminnelse.

Vecka	Tema	Övning (kapitel)	Mål för veckan
1	Planera	Sex miniatyrskisser, lätt linje (kap. 2)	Tre miniatyrblad och en kontrollerad skiss
2	Komposition	Tredjedelsregeln, fokus och balans (kap. 3)	Två motiv ritade i båda lägena
3	Djup och ramar	Ramar, förgrund och bakgrund (kap. 3)	En teckning med tre tydliga plan
4	Ljus	Ljuskälla, värdeskalor, reflekterat ljus (kap. 4)	Fem- och niostegsskala samt ett klot
5	Texturer I	Trä, metall, glas, tyg (kap. 5)	En provplatta med fyra material
6	Texturer II	Päls, sten, hud, vatten (kap. 5)	En provplatta med fyra material till
7	Projekt	Stilleben eller kulle och sjö (kap. 7)	En färdig teckning med fixativ
8	Eget slutprojekt	Projekt 6 (kap. 7)	En signerad teckning som du är stolt över

Missar du en vecka är det inget problem. Fortsätt där du var. Planen är en stege, inte en prövning.

Om du kör fast

Det här känns	Prova detta
Teckningen ser platt ut	Öka kontrasten i fokuspunkten och lägg tydliga plan (kap. 3 och 4).
Proportionerna känns fel	Vänd teckningen upp och ner och mät med pennan.
Jag blir otålig	Byt till en tiominuters miniatyrskiss och kom tillbaka senare.
Allt ser grått ut	Mörka det allra mörkaste och lyft det allra ljusaste (kap. 6).
Jag vet inte vad jag ska rita	Rita tre föremål från köket. Du behöver inget mer.

Det finns ingen sista sida i teckning. Varje bild du gör lär dig något för nästa. Fortsätt titta, fortsätt rita och låt pennan vandra. Lycka till.

Karin Lindberg